



Zwartkop

(*Sylvia atricapilla*)



Landschap:

Stad, Utrechtse Heuvelrug,
Eemland, Gelderse Vallei

Verblijfplaatsen & voedsel

Leefgebied: tenminste
75% boombedekking
met rijke ondergroei

Nesten in braamstruwelen,
meidoorn of andere
doornstruiken

Voedselplekken: boomkruinen (insecten) in het
broedseizoen en struweel (bessen) daarbuiten

Leefgebied min. 3 ha loof- en gemengde bossen
met gevarieerde ondergroei, en parken en tuinen
met ruige, schaduwrijke hoekjes en struiklagen

Verbinding

Strook dichte struiken en
struwelen (>50% besdragend)
van min. 5m breed

Territorium: 0,3-0,5ha in
geschikte biotoop

Gefaseerd beheer
van struweel

Bloeiende, inheemse,
vruchtdragende
vegetatie

Afwisseling van open
bos, dicht bos, en
mantel- zoomvegetatie

Variatie, veiligheid & beheer



Stadsdijk

Meeliftende soorten

- Oranjetipje
- Sleedoornpage
- Dagpauwoog
- Merel
- Vink
- Zanglijster
- Egel
- Bosmuis
- Kleine marterachtigen



Zwartkop

(*Sylvia atricapilla*)



Landschap:

Stad, Utrechtse Heuvelrug,
Eemland, Gelderse Vallei



Leefgebied

De zwartkop komt in heel Europa voor, met uitzondering van het hoge noorden. In Nederland komt de soort vooral voor in het oosten en zuidoosten van het land. In Amersfoort komt de soort gemeentebreed voor. Zwartkop heeft een voorkeur voor oudere, natuurlijk beheerde loof- en gemengde bossen met een rijke ondergroei, vooral met veel bramenstruweel.. Ook zijn ze te vinden in parken en tuinen met ruige, schaduwrijke hoekjes en struiklagen, zoals meidoornstruiken. Zwartkop is een trekvogel die tussen het eind van de zomer en het begin van de herfst naar het zuidwesten trekt. Vaak reizen ze samen met soortgenoten uit Duitsland en Scandinavië naar overwinteringsgebieden in Zuid-Engeland, Spanje of Marokko. In maart en april keren ze terug naar hun broedgebieden in Nederland. Een territorium is 0,3 – 0,5 hectare groot in geschikt biotoop, maar het leefgebied bedraagt minstens 3 hectare.



Verblijfplaatsen

- Zwartkop broedt in struweelrijke vegetaties (tussen de 0,6m en 8m hoog). Ze bouwen hun nesten in braamstruwelen, meidoorn of andere doornstruiken, en soms ook in hoge kruidvegetatie. Het nest is een komvormige constructie van gras, kruiden, twijgen en wortels, en wordt verborgen in het dichte struikgewas.
- Zwartkop kan in hoge dichtheid voorkomen (0,5-1 territoria per ha), met een afstand tussen nestplaatsen van slechts 200 meter, en zingt vanuit de vegetatie.
- Het leefgebied van zwartkop dient een boombedekking te hebben van tenminste 75% voorzien van een rijke ondergroei met struiken



Verbinding

- Voor een territorium dienen alle voorzieningen voor zwartkop binnen 1 hectare (aaneengesloten) aanwezig te zijn
- Minstens 3 hectare leefgebied dient fysiek verbonden te zijn
- Verbinding voor zwartkop bestaat uit aaneengesloten dichte struiken en struwelen in stroken van minstens 5m breed



Variatie

- Bos met gevarieerde ondergroei is de belangrijkste voorwaarde
- Daarnaast is afwisseling van open bos, dicht bos met ondergroei, en mantel- en zoomvegetatie gewenst
- Verschillende voedselbronnen zijn nodig om te voorzien in voldoende en geschikt voedsel tijdens de broedperiode en de najaarstrek. Hierbij is bloeiende, inheemse, besdragende vegetatie van belang in het najaar. Tenminste 50% van de voedselplekken dient te bestaan uit vegetatie die besdragend is



Voedsel

Insecten tijdens de broedperiode:

- Insecten worden gevonden in boomkruinen met rijke ondergroei van struwelen
- Bessen en vruchten de rest van het jaar:
- Besdragende struiken zoals gewone vlier, meidoorn, lijsterbes, braam en zelfs klimop (in de winter)

Voedsel wordt gevonden in een gebied van minstens 3ha groot bestaande uit de eisen als genoemd onder het kopje 'Verblijfplaatsen'



Veiligheid

- Indien rooien of snoeien nodig is, voer dit uit buiten het broedseizoen (dus van september tot en met maart)



Beheer

- Zorg voor een actief beheer gericht op een rijke struiklaag. Gefaseerd beheren, waarbij de openheid van de ruimte om het struweel bewaard wordt. Minstens 30% van het struweel niet snoeien/verwijderen per beheerronde
- Ongewenste boomopslag wordt niet vaker dan eens per 3 jaar verwijderd

